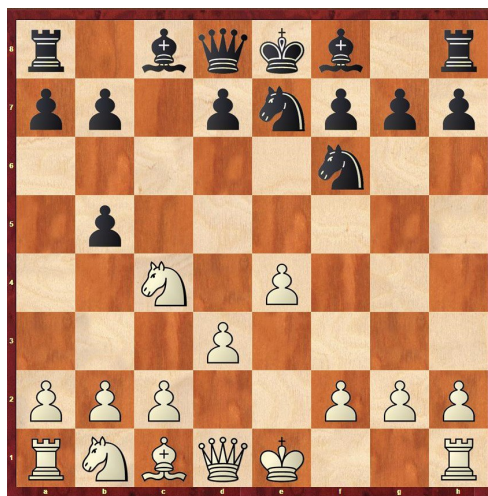

De Berlijnse muur is nog niet verdwenen

Deze week vierde Duitsland dat 30 jaar geleden de Berlijnse muur is gevallen. Maar schakers weten: de Berlijnse muur bestaat nog! Hij duikt regelmatig op op het schaakbord. De “Berlijnse Muur” is de bijnaam van een variant van het Spaans, de Berlijnse verdediging. Deze variant ontstaat na de zetten 1.e4,e5 2.Pf3,Pc6 3.Lb5,Pf6.

Deze variant geldt als een zeer solide variant voor zwart en kreeg daarom de bijnaam “de Berlijnse Muur”. Zo'n 100 jaar geleden werd de opening gespeeld door de Duitser Emanuel Lasker, daarna werd de variant aanzienlijk minder populair en stond hij als passief te boek, maar in 2000 werd hij weer opnieuw leven ingeblazen door Vladimir Kramnik, die de variant gebruikte als remisewapen tegen Gari Kasparov. Wit zet in deze stelling meestal voort met 4.O-O,..., waarna de hoofdvariant verder gaat met 4...,Pxe4 5.d4,Pd6 6.Lxc6,dxc6 7.dxe5,Pf5 8.Dxd8+,Kxd8. Wit heeft dan een betere pionnenstelling, zwart is de rokade kwijt, maar aan de andere kant heeft zwart wel het loperpaar en heeft wit erg weinig aanvalskansen, zodat zwart het op grootmeesterniveau in deze variant vaak wel remise kan houden. Het valt niet mee om op het schaakbord de Berlijnse muur te slopen. Tenzij zwart in een bekende openingsval trapt: 1.e4,e5 2.Pf3,Pc6 3.Lb5,Pf6 4.d3,Pe7 5.Pxe5? (Eigenlijk een slechte zet) 5...,c6! 6.Pc4,cxb5

7.Pd6 mat. Deze val staat bekend als de “Mortimer Trap”, maar het is niet echt aan te raden erop te spelen. Als zwart namelijk niet 6...,cxb5 speelt, maar 6...,d6 staat zwart gewoon stukken beter!

Spelen op openingsvalletjes is overigens in het algemeen geen goede strategie. Je zult altijd zien dat je tegenstander er dan net niet in trapt...

James Mortimer

Op de clubavond van Eeuwig Schaak zien we zo goed als nooit de Spaanse opening op het bord komen, dus ook niet de Berlijnse verdediging. Eén keer is het wel gebeurd: in 2018 gaf de Duitser Roland Ollenberger simultaan bij Eeuwig Schaak en was lyrisch over huisschaakster Talitha van Hogeloon, één van zijn tegenstanders. Zij speelde de Berlijnse verdediging en deed dat volgens Roland Ollenberger op voortreffelijke wijze en had die opening heel goed onder de knie. Talitha zelf, die de partij overigens wel verloor, was hoogst verbaasd over het compliment. “Berlijnse verdediging? Wat is dat? Ik deed zomaar wat!” Maar een opening goed spelen zonder de theorie bestudeerd te hebben... Dat is eigenlijk nog veel knapper!